

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO, STATYBOS IR ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS
PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 24, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹, 34¹ STRAIPSNIAIS IR 8 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2023 m. gruodžio 19 d. Nr. XIV-2414
Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) pranešimų apie statybos pradžią tikrinimą;“.

2 straipsnis. 8 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 8 straipsnį.

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina:

- 1) vadovaudamasi Inspekcijos tvirtinamais patikrinimų planais;
- 2) viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu;
- 3) Statybos įstatymo 27 straipsnio 3¹ dalyje nurodytais atvejais;
- 4) savo iniciatyva, kai pagal turimą informaciją kyla įtarimų dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Gavęs privalomajame nurodytame nurodytus dokumentus, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas patikrina, ar:

- 1) statytojo prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodyti visi privalomi duomenys;
- 2) statytojas atitinka statytojui Statybos įstatyme keliamus reikalavimus;
- 3) statytojas su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikė visus privalomus dokumentus, nurodytus Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose; ar šis prašymas įregistruotas IS „Infostatyba“;

4) prie projektinių pasiūlymų pridėtos visos prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai (kai pridėti privaloma pagal Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus);

5) projektinių pasiūlymų sudėtis atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus;

6) projektinius pasiūlymus pasirašė visi juos privalėję pasirašyti asmenys ir ar jie turėjo teisę rengti ir pasirašyti projektinius pasiūlymus;

7) projektiniuose pasiūlymuose teisingai nurodyta statinio naudojimo paskirtis, kategorija ir statybos rūšis;

8) projektinių pasiūlymų sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams;

9) numatytos prisijungimo prie inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų vietos ir būdai atitinka inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkų ar naudotojų išduotas prisijungimo sąlygas;

10) teisingai nurodyti subjektai, pagal Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytą kompetenciją privalantys patikrinti projektinius pasiūlymus;

11) projektiniams pasiūlymams pritarė visi privalėję juos tikrinti subjektai;

12) laikytasi Statybos įstatyme nustatytų projektinių pasiūlymų patikrinimo terminų;

13) laikytasi Statybos įstatyme nustatytų statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminų;

14) visuomenė Statybos įstatymo nustatyta tvarka informuota apie numatomą statinių projektavimą.“

3. Papildyti 10 straipsnį 10 dalimi:

„10. Statybos įstatymo 27 straipsnio 3¹ dalyje nurodytais atvejais Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo patikrinimą pradeda per 5 darbo dienas nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo dienos.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 10¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 10¹ straipsniu:

„10¹ straipsnis. Pranešimų apie statybos pradžią tikrinimas

1. Inspekcija pranešimus apie statybos pradžią tikrina vadovaudamasi Inspekcijos metiniais veiklos planais, taip pat gavusi viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių skundus.

2. Inspekcijos pareigūnas patikrina, ar:

1) pateikti visi Statybos įstatyme nurodyti dokumentai ir informacija;

2) techninis darbo projektas atitinka projektinius pasiūlymus, pagal kuriuos išduotas statybą leidžiantis dokumentas, išskyrus statinio projekto pakeitimus, dėl kurių pagal Statybos įstatymą neprivaloma iš naujo gauti statybą leidžiančio dokumento.

3. Jeigu asmuo pateikia skundą, pranešimo apie statybos pradžią patikrinimas turi būti atliktas per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Jeigu dėl objektyvių priežasčių per šį terminą patikrinimo atlikti negalima, Inspekcija šį terminą gali pratęsti, bet ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Inspekcija apie tai ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo termino pratęsimo dienos turi raštu informuoti skundą pateikusį (patikrinimą inicijavusį) asmenį, nurodyti patikrinimo termino pratęsimo priežastis. Patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs Inspekcijos pareigūnas. Patikrinimo akto kopija pateikiama statytojui. Apie atliktą patikrinimą skundo teikėjas informuojamas raštu per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos ir pateikiama teisės aktuose nustatyta tvarka patvirtinta patikrinimo akto kopija.

4. Jeigu nustatoma, kad statyba vykdoma nepateikus pranešimo apie statybos pradžią arba pateikti ne visi privalomi pateikti dokumentai, informacija ir (ar) pateikti dokumentai, informacija neatitinka teisės aktų reikalavimų, Inspekcijos pareigūnas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka sustabdo statybą, iki bus pašalinti pažeidimai. Pažeidimus padariusiems asmenims taikoma administracinė atsakomybė. Statytojas, pašalinęs pažeidimus per 10 darbo dienų nuo statybos sustabdymo dienos ir pateikęs teisės aktų reikalavimus atitinkantį pranešimą apie statybos pradžią, atleidžiamas nuo Statybos įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už nepranešimą apie statybos pradžią. Inspekcijos pareigūnas po 10 darbo dienų nuo statybos sustabdymo dienos patikrina, ar pateiktas teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią, ir, nustatęs, kad pranešimas nepateiktas, pateikia statytojui privalomąjį nurodymą per ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nurodyto dydžio įmoką už nepranešimą apie statybos pradžią, kai Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ši įmoka privaloma. Neįvykdžius privalomojo nurodymo sumokėti įmoką, Inspekcija per vieną mėnesį nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo jį įvykdyti.

5. Pranešimų apie statybos pradžią patikrinimų tvarkos aprašą tvirtina Inspekcijos vadovas.“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) apie numatomą statybos patikrinimą ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų raštu informuoja statytoją, jeigu jo nėra, – vieną iš šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, prireikus – ir kitus statybos dalyvius, pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną

pateikti su statyba susijusius dokumentus, jeigu statybos valstybinės priežiūros pareigūnas dar jų negavo;“.

2. Papildyti 11 straipsnio 3 dalį 6 punktu:

„6) pasinaudodamas jam suteikta prieiga prie IS „Infostatyba“, patikrina pranešimą apie statybos pradžią (jeigu jis buvo privalomas) šio įstatymo 10¹ straipsnyje nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Statybos sustabdymas ir (ar) kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymas“.

2. Papildyti 13 straipsnio 1 dalį 4 punktu:

„4) kai nustatoma, kad nepateiktas pranešimas apie statybos pradžią, kai jis privalomas pagal Statybos įstatymo nuostatas, arba jis neatitinka teisės aktų reikalavimų.“

3. Papildyti 13 straipsnį 9 ir 10 dalimis:

„9. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas, paskyręs statybos dalyviui Administracinių nusižengimų kodekse ar Statybos įstatyme nustatytą baudą, iki atestavimą atliekančios organizacijos sprendimo priėmimo sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojų, kurie statant statinį vadovavo statybos techninės veiklos pagrindinėms sritims ir (ar) atliko veiksmus, ir (ar) priėmė sprendimus, dėl kurių paskirta bauda, kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą, kai tam kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojų antrą kartą per 5 metus paskirta Administracinių nusižengimų kodekse ar Statybos įstatyme nustatyta bauda. Informaciją apie kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymą Inspekcija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Administracinių nusižengimų kodekse ar Statybos įstatyme nustatytos baudos paskyrimo pateikia atestavimą atliekančiai organizacijai.

10. Kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumentų galiojimo sustabdymo procedūrų metu surašomų dokumentų formas tvirtina Inspekcijos vadovas.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 14 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Apie nustatytą savavališką statybą Inspekcija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo savavališkos statybos akto surašymo informuoja:

1) Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo, kad nustatyta savavališka statyba, Nekilnojamojo turto registre padarymo;

2) viešojo administravimo subjektą, atliekantį statinio naudojimo priežiūrą, dėl draudimo naudotis savavališkai pastatytu ar statomu statiniu (jo dalimi) pagal Civilinio kodekso nuostatas.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas per 10 darbo dienų nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos pateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui privalomąjį nurodymą pašalinti savavališkos statybos padarinius. Privalomajame nurodyme nurodoma, kad asmuo turi teisę Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti projektinę dokumentaciją, sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą, šalinantį savavališkos statybos padarinius, ir (ar) pranešti apie statybos pradžią tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) nustatyta savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams. Be to, asmeniui nurodoma vienu iš šių būdų pašalinti savavališkos statybos padarinius:“.

3. Pakeisti 14 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti privalomieji nurodymai turi būti įvykdyti per ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą, kurį nustato Inspekcija, įvertinusi savavališkos statybos mastą (apimtis), galimus viešojo intereso pažeidimus, trečiųjų asmenų teisių užtikrinimą ir galimybę įteisinti savavališką statybą. Inspekcija šį terminą, jeigu yra svarbių priežasčių ir pažeidimas nėra kartotinis, asmens rašytiniu prašymu gali pratęsti vieną kartą 3 mėnesiams. Svarbiomis priežastimis laikomos priežastys, susijusios su procedūromis (atliekamomis siekiant įteisinti savavališką statybą pagal šio straipsnio 5 dalies nuostatas – projektinės dokumentacijos pakeitimo ir kitų savavališkai statybai įteisinti reikalingų dokumentų gavimo ar jų patikslinimo, papildymo ir panašiai), kurių trukmei asmuo negali daryti įtakos. Dėl privalomojo nurodymo vykdymo termino pratęsimo ilgesniam terminui ar dėl atsisakymo jį pratęsti asmuo gali kreiptis į teismą.“

4. Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Asmenys turi teisę Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti statinio projektą, sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą ir (ar) pranešti apie statybos pradžią tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) yra savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba

neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams.“

5. Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu asmuo per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą privalomojo nurodymo įvykdymo terminą gauna statybą leidžiantį dokumentą ir (ar) praneša apie statybos pradžią, jis apie tai raštu informuoja Inspekciją. Inspekcija per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo dienos patikrina statybą leidžiančio dokumento teisėtumą šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka, pranešimą apie statybos pradžią – šio įstatymo 10¹ straipsnyje nustatyta tvarka ir:

1) nustačiusi, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, priima sprendimą dėl kreipimosi į teismą dėl šio dokumento galiojimo panaikinimo;

2) nustačiusi, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas teisėtai ir (ar) pranešimas apie statybos pradžią atitinka teisės aktų reikalavimus, per 10 darbo dienų patikrina savavališkai pastatyto statinio (-ių) atitiktį statinio projekto, pagal kurį išduotas statybą leidžiantis dokumentas ir (ar) pateiktas pranešimas apie statybos pradžią, sprendiniams ir, jeigu statinys atitinka esminius statinio projekto sprendinius, per 5 darbo dienas Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka informacinėje sistemoje, kurioje užregistruotas privalomasis nurodymas, pažymima, kad privalomasis nurodymas yra įvykdytas, ir apie tai informuojami Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojas ir statinio naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas. Jeigu statinys neatitinka statinio projekto esminių sprendinių, laikoma, kad privalomasis nurodymas neįvykdytas, ir suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui Inspekcija jos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

6. Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu asmuo per nustatytą privalomojo nurodymo įvykdymo terminą šio straipsnio 2 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo neįvykdo arba negauna statybą leidžiančio dokumento ir (ar) nepraneša apie statybos pradžią, Inspekcija jos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta

tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

7. Pakeisti 14 straipsnio 9 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) leisti Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti projekcinę dokumentaciją, sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą, šalinantį savavališkos statybos padarinius, ir (ar) pranešti apie statybos pradžią tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) nustatyta savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat pagal bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams; šių veiksmų per nustatytą terminą neatlikus, – vykdyti šios dalies 2–5 punktuose nurodytus reikalavimus;“.

8 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo statybos užbaigimo akto patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – privalomuoju nurodymu įpareigoti pažeidimą padariusį subjektą per 20 darbo dienų pašalinti nustatytus pažeidimus ar trūkumus. Neįvykdžius privalomojo nurodymo, taikyti administracinę atsakomybę;

2) šios dalies 1 punkte nenurodytais atvejais, kai statybos užbaigimo aktas išduotas neteisėtai:

a) iki statinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre priima sprendimą panaikinti statybos užbaigimo akto galiojimą;

b) kai statybos užbaigimo aktas įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, informuoti už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) ir nedelsdami apie tai informuoti Inspekciją arba kreiptis į Inspekciją dėl statybos užbaigimo akto panaikinimo (išskyrus atvejus, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu) arba

turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti arba statybos užbaigimo aktas nepanaikinamas statytojo prašymu, tačiau už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo. Ši sutartis teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami arba statybos užbaigimo aktas nėra panaikinamas, Inspekcija per vieną mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai per šį laiką statybos užbaigimo akto galiojimas panaikinamas statytojo prašymu (toks prašymas negali būti tenkinamas, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu).“

2. Papildyti 17 straipsnį 7¹ dalimi:

„7¹. Apie tai, kad pasirašytas patikrinimo aktas, kuriame konstatuojama, kad statybos užbaigimo aktas išduotas neteisėtai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo, kad statybos užbaigimo aktas išduotas neteisėtai, Nekilnojamojo turto registre padarymo, jam pateikdamas patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šios informacijos naudojantis informacinėmis sistemomis.“

3. Pakeisti 17 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo deklaracijos apie statybos užbaigimą patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – pateikti deklaraciją apie statybos užbaigimą patvirtinusiame ekspertizės rangovui ar statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą pašalinti nustatytus pažeidimus ar trūkumus. Neįvykdžius privalomojo nurodymo, taikyti administracinę atsakomybę;

2) šios dalies 1 punkte nenurodytais atvejais, kai deklaracija apie statybos užbaigimą surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai:

a) jeigu Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos tik statytojo vardu, informuoti už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti deklaraciją apie

statybos užbaigimą arba pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) ir apie tai nedelsdami raštu informuoti subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, ir Inspekciją arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti arba deklaracija apie statybos užbaigimą nepanaikinama, tačiau už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo. Ši sutartis teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami arba deklaracija apie statybos užbaigimą nepanaikinama, Inspekcija per vieną mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija informuoja už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per vieno mėnesio terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti deklaraciją apie statybos užbaigimą ir apie tai nedelsdami informuoti subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, ir Inspekciją; jeigu deklaracija apie statybos užbaigimą per nurodytą terminą nepanaikinama, Inspekcija per 2 mėnesius nuo vieno mėnesio termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo;

b) kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu, informuoti už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) ir apie tai nedelsdami raštu informuoti subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, ir Inspekciją arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami, Inspekcija per vieną mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo.“

4. Papildyti 17 straipsnį 8¹ dalimi:

„8¹. Apie tai, kad pasirašytas patikrinimo aktas, kuriame konstatuojama, kad deklaracija apie statybos užbaigimą surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo, kad deklaracija apie statybos užbaigimą surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai, Nekilnojamojo turto registre padarymo, jam pateikdamas patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šios informacijos naudojantis informacinėmis sistemomis.“

9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – pateikti statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą pašalinti nustatytus pažeidimus ar trūkumus. Neįvykdžius privalomojo nurodymo, taikyti administracinę atsakomybę;

2) šios dalies 1 punkte nenurodytais atvejais, kai pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai:

a) jeigu Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos tik statytojo vardu, informuoti už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) ir apie tai nedelsdami raštu informuoti subjektus, kuriems ši pažyma pateikta, ir Inspekciją arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti arba pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių nepanaikinama, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo. Ši sutartis teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami arba pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių nepanaikinama, Inspekcija per vieną mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti,

Inspekcija informuoja už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per vieno mėnesio terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių ir apie tai nedelsdami informuoti subjektus, kuriems ši pažyma pateikta, ir Inspekciją; jeigu pažyma per nurodytą terminą nepanaikinama, Inspekcija per 2 mėnesius nuo vieno mėnesio termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo;

b) kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu, informuoti už pažeidimų šalinimą atsakingus asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) ir apie tai nedelsdami raštu informuoti subjektus, kuriems ši pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių pateikta, ir Inspekciją arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartis dėl pažeidimų šalinimo. Ši sutartis teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami, Inspekcija per vieną mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo.“

2. Papildyti 18 straipsnį 6¹ dalimi:

„6¹. Apie tai, kad pasirašytas patikrinimo aktas, kuriame konstatuojama, kad pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo, kad pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai, Nekilnojamojo turto registre padarymo, jam pateikdamas patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šios informacijos naudojantis informacinėmis sistemomis.“

10 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 24 straipsnio 3 dalies 2 punktą.

11 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) skundas paduotas dėl statybos teisėtumo, negavus bendraturčių sutikimų, kai statybos darbams atlikti turi būti parengtas statinio projektas, bet statybą leidžiančio dokumento gauti ir (ar) pranešti apie statybos pradžią neprivaloma, išskyrus atvejus, kai sutikimą reikia gauti iš valstybinės žemės patikėtinio;“.

3. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį 11 ir 12 punktais:

„11) dėl pranešimų apie statybos pradžią – jeigu nuo pranešimo apie statybos pradžią iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 2 metai, išskyrus atvejus, kai dėl pažeidimo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas;

12) skundas paduotas dėl statybos teisėtumo, negavus bendraturčių arba besiribojančių žemės sklypų savininkų ar valdytojų sutikimo, kai statybos darbams atlikti privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą, išskyrus atvejus, kai sutikimą reikia gauti iš valstybinės žemės patikėtinio ir (ar) kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas.“

12 straipsnis. Įstatymo papildymas 34¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 34¹ straipsniu:

„34¹ straipsnis. Inspekcijos pareigūnų profesinės civilinės atsakomybės draudimas

Inspekcijos pareigūnų profesinė civilinė atsakomybė už žalą, padarytą atliekant tarnybines funkcijas fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, draudžiama privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu iš Inspekcijai skirtų asignavimų.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 12 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2024 m. lapkričio 1 d.

2. Šio įstatymo 12 straipsnis įsigalioja 2025 m. gegužės 1 d.

3. Aplinkos ministras ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos vadovas iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda